

Θέματα Προσομοίωσης 2018

Νεοελληνική Γλώσσα Γενικής Παιδείας

Α΄ Λυκείου

Απαντήσεις

A1. Τα μέσα ενημέρωσης επιχειρούν τον αποπροσανατολισμό της κοινής γνώμης χρησιμοποιώντας διάφορες μεθόδους. Συχνό είναι για παράδειγμα το φαινόμενο να υποβαθμίζουν τη σημασία μιας είδησης με τον τρόπο που την προβάλλουν. Έτσι δε διστάζουν οι φορείς τους άλλοτε να αποκρύπτουν γεγονότα και να χαλκεύουν την πραγματικότητα, άλλοτε να παραποιούν την αλήθεια. Επιπλέον οι καναλάρχες έχουν εμπορευματοποιήσει τα δελτία ειδήσεων, καθώς προβάλλουν την ιδιωτική ζωή δημόσιων προσώπων και δημοσιεύουν πλαστά αποτελέσματα των μετρήσεων της τηλεθέασης, σε μια προσπάθεια χειραγώγησης της κοινής γνώμης.

A2. Υπάρχει στενή σχέση του τίτλου με το κείμενο. Στο κείμενο ο αρθρογράφος στηλιτεύει την τακτική των καναλαρχών να χαλκεύουν την πραγματικότητα. Με τον τίτλο που περιέχει και σχόλιο, αγανάκτηση και αποδοκιμασία, προετοιμάζει τον αναγνώστη για το περιεχόμενο του κειμένου.

B1. Η διαρκής προβολή ανούσιων ειδήσεων με σκοπό τον αποπροσανατολισμό της κοινής γνώμης, αποτελεί ένα είδος σκληρής πολιτικής. Τα μέσα ενημέρωσης αγκιστρωμένα στο άρμα της εκτελεστικής εξουσίας επιχειρούν να στρέψουν ανεπαίσθητα την κοινή γνώμη προς κατευθύνσεις άγονες. Βέβαια, αυτή η πολιτική δεν είναι πάντα αποτελεσματική και τους στοιχίζει σε τηλεθέαση λόγω της δυσαρέσκειας και της αποδοκιμασίας των τηλεθεατών. Αναγκάζονται, λοιπόν, να εξαρτώνται όλο και περισσότερο οικονομικά από τους πολιτικούς κύκλους.

B2. Στην παράγραφο υπάρχει αίτιο -αποτέλεσμα: αιτία είναι η προσπάθεια των τηλεδεσποτών να προσαρμόσουν τον πραγματικό κόσμο στον δικό τους τον κατασκευασμένο και τα αποτελέσματα οι μέθοδοι που χρησιμοποιούν για να το πετύχουν (Κόβουν και ράβουν ... σε έντρομο κατοικίδιο.). Επίσης υπάρχει αναλυτικός ορισμός: **οριστέα έννοια** είναι το **ενοχλητικό, γένος: ό,τι, ειδοποιός διαφορά: και τι πιο ενοχλητικό από εκατοντάδες χιλιάδες ... να διαδηλώνουν;**

B3. α. Θεματική περίοδος: *Χρόνια τώρα ... πρόκειται όμως, για κατάφωρο ψεύδος.*

Λεπτομέρειες: *Γιατί όλοι αυτοί οι εξωφρενικοί, οι κυριολεκτικώς τρομακτικοί αριθμοί ... αποπολιτικοποιημένης ευτέλειας.*

Κατακλείδα: *δεν έχει*

β. ο γυάλινος βασιλιάς έχασε οικειοθελώς και το τελευταίο μάτι που έκρυβε την κουφότητά του (3η§): αποκαλύφθηκε η κενότητα της τηλεοπτικής ενημέρωσης

Κόβουν και ράβουν τότε κατά τη βούλησή τους, (4η§): προσαρμόζουν στη βούλησή τους

μηρυκάζουν μανιωδώς (4η§): επαναλαμβάνουν τα ίδια και τα ίδια μανιωδώς

κατασκευαστές της εικονικής πραγματικότητας (6η§): διαμορφωτές της ψεύτικης πραγματικότητας

αλίμονο αν τόσα εκατομμύρια άνθρωποι σιτιζόμασταν καθημερινά με ό,τι άνοστο ή ανθυγιεινό προσφέρουν οι τηλεσέφ (6η§): αλίμονο αν τόσα εκατομμύρια άνθρωποι πίστευαν καθημερινά ό,τι ανούσιο και αποπροσανατολιστικό προβάλλουν οι φορείς των μέσων ενημέρωσης.

B4.

τερπνό: ευχάριστο

ασυδοσίας: ασωτίας

παραχάραξη: παραποίηση

ανθεκτικών: σκληρών

διεκπεραίωσαν: εκπλήρωσαν

κατάφωρα: ολοφάνερα, πρόδηλα

επαίρονται: καυχώνται

αυθεντική: γνήσια, πραγματική

εξουθενώσουν: αποδυναμώσουν

συκοφαντούν: διαβάλλουν

Γ. Τίτλος: Η δημοκρατία μέσα από τον τηλεοπτικό φακό

Πρόλογος: Τα μέσα ενημέρωσης από τη στιγμή της δημιουργίας τους έχουν να επιτελέσουν ένα πολύ βασικό ρόλο, να ενημερώνουν τους πολίτες για τα θέματα της επικαιρότητας και να τους βοηθούν να αποκρυσταλλώσουν άποψη. Σ' αυτό τους το ρόλο οφείλεται και ο χαρακτηρισμός τους ως «Τέταρτη Εξουσία». Πλάι στις τρεις άλλες εξουσίες διασφαλίζουν τη σωστή λειτουργία της Δημοκρατίας. Τα τελευταία χρόνια όμως η αγκίστρωσή τους από το άρμα της άρχουσας τάξης έχει οδηγήσει στην παρέκκλιση από τον τόσο σοβαρό ρόλο τους.

Z1. Ποιος είναι ο σύγχρονος ρόλος των μέσων ενημέρωσης στη λειτουργία της δημοκρατίας;

- εμπορευματοποίηση των ειδήσεων → προβολή ανούσιων πληροφοριών και απόκρυψη των σημαντικών → αποπροσανατολισμός της κοινής γνώμης → αδυναμία ενεργής συμμετοχής στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων → συγκέντρωση των εξουσιών στα χέρια των λίγων και ισχυρών.
- χαμηλής ποιότητας προγράμματα → αποχώνωση της κοινής γνώμης → αδυναμία κατανόησης της επικαιρότητας → εκχώρηση δικαιωμάτων στους ισχυρούς και αναζήτηση σωτήρων
- κινδυνολογία → καλλιέργεια ενός κλίματος απαισιοδοξίας που οδηγεί στην παραίτηση από κάθε προσπάθεια για βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης
- λαϊκισμός → το νόημα των λέξεων διαστρεβλώνεται → αξίες και ιδανικά που αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της δημοκρατίας φθείρονται

- καλλιέργεια υλιστικής νοοτροπίας → επικέντρωση του ενδιαφέροντος στην απόκτηση υλικών αγαθών → παραγκωνισμός άλλων αναγκών και υποχρεώσεων και καλλιέργεια του ατομικισμού → αδιαφορία για το κοινό συμφέρον

Z2. Η ανάπτυξη του γλωσσικού αισθητηρίου των νέων μπορεί να αμβλύνει την αρνητική επιρροή της τηλεόρασης;

- καλλιέργεια γλωσσικού αισθητηρίου → δυνατότητα αποσυμβολοποίησης των μηνυμάτων που δέχεται το άτομο → θωράκιση απέναντι στην προπαγάνδα
- δυνατότητα συνειδητοποίησης της αιτιώδους σχέσης μεταξύ των γεγονότων της επικαιρότητας → διαμόρφωση άποψης → δυνατότητα συμμετοχής στις συλλογικές διαδικασίες
- κατανόηση των μηχανισμών παραφθοράς των νοημάτων → αποφυγή της χειραγώγησης

Επίλογος: Οποσδήποτε η κατάσταση που έχει διαμορφωθεί από την παρελκυστική δράση των μέσων ενημέρωσης δεν είναι ευχάριστη, ούτε και εύκολα αντιμετωπίσιμη. Αυτό όμως δε σημαίνει ότι είναι και μη αναστρέψιμη. Εξαρτάται από τον κάθε πολίτη χωριστά η απόκτηση πολιτικής συνείδησης και σ' αυτό θα παίξει σημαντικό ρόλο η καλή εκμάθηση της γλώσσας και ο ορθός χειρισμός του λόγου. Έτσι μόνο θα περιοριστούν τα φαινόμενα προπαγάνδας, αφού ως κύριο όργανο χρησιμοποιούν τη γλώσσα.